

Projektledare utan ledarskap

Som projektledare sätts du ofta in som ansvarig för ett tillfälligt sammansatt team. Människor som inte arbetat tillsammans tidigare förväntas bli effektiva och produktiva under kort tid. Denna gruppering ändras dessutom ofta under projektets gång. I vissa typer av projekt har projektledaren förmånen av att ha jämn bemanning men de flesta projekt följer klock-kurve-utseendet med få individer som startar projektet, många som genomför projektet och få som avslutar projektet. Och inne i dessa team är sällan bemanningen konstant. I organisationer med flera projektledare som konkurrerar om samma resurser byts ofta resurser ut under tiden. För att citera en projektledare inom ett telekombolag med många parallella projekt: "Resurserna flyger som popcorn in och ut ur projektet".

Vad innebär det här för projektledaren? Det innebär att du som projektledare måste vara väldigt duktig, till och med bättre än många chefer, på ledarskap. Du måste hantera gruppen i gruppens olika utvecklingsfaser och veta hur du ska situationsanpassa ditt ledarskap. FIRO-modellen säger att gruppen rör sig framåt i nya faser men faller tillbaka när gruppens sammansättning förändras. Du förväntas hantera dessa ständiga förändringar under hela projekttiden. När chefer kan jobba långsiktigt med sin grupp måste du som projektledare generera effektivitet under en begränsad tidsperiod. Samtidigt har du sällan något att säga till om resurserna. De resurser du vill ha kan du bara önska till skillnad från chefer med mandat att anställa.

Har projektledare den här ledarskapskompetensen? Fokuserar organisationer på att projektledare skall bli oerhört skickliga ledare?

Inte om man tittar i kurskatalogerna i alla fall. De allra flesta kurser riktade mot projektledare handlar om metodik. De handlar om effektiva sätt för att planera och följa upp, att rita logiska nätverk och Gantt-scheman. Visst kan du hitta några kurser som handlar om grupputveckling och ledarskap men inte särskilt ofta i jämförelse med chefsutbildningar.

Carin Andersson och Stefan Lindskog på Karlstads universitet gjorde en [undersökning](#) bland projektledare och fann att de allra flesta saknade ledarskapsutbildning. Undersökningen genomfördes visserligen bland projektledare inom den akademiska världen men min erfarenhet är att det ser likadant ut i näringslivet. När projektledare talar om kurser de gått på pratar de ofta om utbildningar inom en viss projektmodell eller någon ny metodik.

Jag har ett syfte med det här inlägget. Om du som projektledare vill fungera bättre i din roll vill jag att du skall ha några argument med dig till din chef för att få gå utbildningar inom ledarskap. Om responsen blir att "det där är ju en chefsutbildning och du är ju bara projektledare" hoppas jag att du kan omvända din chef. För ledarskapet behövs bland projektledare.